

Retrobaments (22): amb Ramon Miravall

En aquest serial dels meus “Retrobaments”, no hi podia faltar Ramon Miravall, roquetero i tortosí de primera línia. Jo no busco els amics que un dia -en molts casos, fa anys- vaig començar a tractar, sinó que me’ls trobo; més exactament, els retrobo, sovint inesperadament, que és quan fa més gràcia.

Així va ser l’altre dia, davant el restaurant Nevada, a Tortosa, on el meu amic Xavier Aragó -conegut autor, director i actor teatral- i jo esperàvem Eduard Sánchez -cronista cultural de la Ràpita, carter de professió ja jubilat-, el qual va aparèixer acompanyant del braç Ramon Miravall, a qui va trobar passejant les seves solituds polítiques, culturals i històriogràfiques per davant del Parc Teodoro González.

Gran alegria dels tres. I d’ell, també, que feia dies -per no dir mesos- que no teníem l’ocasió d’exercir el conreu de l’entregut: allò de “com estàs?”, “què fas?”, “va passant el temps, què hi farem, xiquet!”. I ens vam anar contant una mica tot això: “Pos, mira, jo en faré prompte 83,

saps?”, em diu. Com que és de l’any 1940 -com Raimon-, ja el tenia fixat, vull dir que aproximadament sabia la seva edat, que ningú l’hi faria, la veritat sigui dita. El que no recordava -i me’n

“Per allò que la Idea i els llocs uneixen la gent, resulta que el 1969, quan Miravall publicà el llibre ‘Tortosa i els tortosins’, jo començava a rondar per aquesta ciutat que ell història”

feu memòria- eren els quatre ic-tus que va patir aquests darrers anys i que li han afectat una mica la memòria, que en va haver de gastar molta pels seus molts estudis històrics que ha publicat sobre Tortosa i el Baix Ebre, començant el 1969 pel seu llibre pioner *Tortosa i els tortosins*, Premi Catalònia, editorial Selecta, amb pròleg del Dr. Manyà, que era el cap de fila de la resistència ca-

talana (que és com dir *espiritual*) en aquestes terres del sud de Catalunya.

Per allò que la Idea i els llocs uneixen la gent, resulta que el 1969, quan Miravall publicà el llibre citat, jo començava a rondar per aquesta ciutat que ell història, però la coneixença va ser uns anys més tard, arran del Congrés de Cultura Catalana (1976-77), on Ramon, amb Pepe Bayerri i altres -no gaires més- van empenyer aquell gran Concili laic del nostre Renaixement passada la guerra, que també fou un Retrobament, atès que va permetre que molta gent es relacionés i fes real allò que escriví en vers el poeta Carles Riba (1893- 1959), de llarga nissaga tortosina, justament: “i els batuts van retrobant-se soldats”.

Més tard, amb Pujol assentat presidencialment a la Generalitat, Miravall fou nomenat cap dels Serveis Territorials de Cultura a Tortosa, que era com dir de la Vegueria que es volia crear a les Terres de l’Ebre, un projecte de reordenament territorial reduït als consells comarcals (1987). Amb tot, Ramon actuà en sentit

supracomarcals i jo recordo, amb els seus viatges a la Conselleria, a Barcelona, la feinada que tenia per fer comprendre als seus superiors (exceptuant segurament Max Cahner) la necessitat d’actuar globalment a l’Ebre català.

Amb la fi de l’Era Pujol, cap al 2003, començaren les dissensions en aquesta família política, i Miravall, que havia començat la seva acció cultural i catalanista molt abans (a mitjans dels anys seixanta), des de la base social on sem-

“Miravall fou nomenat cap dels Serveis Territorials de Cultura a Tortosa, que era com dir de la Vegueria que es volia crear a les Terres de l’Ebre”

pre s’havia mogut, va veure que algú o alguns li havien canviat el guió. I diria que s’anà desentenant del rumb dels nous aprofitats i, per suposat, de les seves corrupteles (generalitzades també

Xavier Garcia
escriptor

en altres partits), fets que en tots aquests anys l’han dut a un estadi humà que, certament, no era el més adequat per a disposar d’un mínim d’optimisme.

De l’epigrafia a les danses i el folklore general, de l’arqueologia a la història religiosa de la Diòcesi, dels seus textos sobre la Guerra Civil a Tortosa (publicats a la revista *L’Estel*, que fundà i dirigí Conrad Duran) fins a l’organització dels *Cursus Hiberus Mare nostrum* (1966-68), baixant amb iols l’Ebre, de Riba-roja al Delta, entre tantes realitzacions, l’obra general de Miravall és d’una fecunditat que, sens dubte, ha servit a generacions posteriors d’investigadors, que no haurien d’oblidar -ni ells ni la població en general- com s’ha hagut de fer tot plegat.